

Endelig skulle vi finde Slusernes totale Bidde ved 'at dividere Antallet af Kubik-Meter, der skulle bortstafes hver 24 Timer (12 934 080), med den daglige Virksomhed af en Sluse paa 10 Meter (4 391 418), hvilken Division giver en Bidde af henved 30 Meter, som saaledes vil være nødvendig til tilstrækkelig at tørlægge Ringkjøbing Fjord (naar den er ubeluftet fra Forbindelse med Havet) og dens forskjellige Tilløb.

Hr. Bergs Tegninger vise to Sluseaabninger, hver paa 30 Fod. Han foreslaar dog en Bidde af 20 Fod, se Pag. 12 i hans Bjece, tilsammen 80 Fod eller 25 Meter.

Dette differerer kun med 5 Meter i den fulde Bidde af 30 Meter, som jeg foreslaar. Jeg er overbevist om, at han vil gaa ind paa denne Bidde, naar der tages i Betragtning, at jeg foreslaar 3 Sluser, hver paa 10 Meters Bidde.

II. En Forbedring af Skjern Aa i Agerbrugets Interesse.

Denne Forbedring er indskrænket til den nedre Del af Skjern Aa, mellem Bøttjær og Fjorden.

„Hedefeltfabets Tidsskrift“ Nr. 2, Februar 1880, indeholder en værdifuld Artikel om dette Delta, tagen efter Herr Brøndstedts Beretning, saalydende:

„I Ringkjøbing Amt mellem Lundenæs og Ringkjøbing Fjord ligger en stor Strækning Enge paa omtrent 6 150 Tønder, som bliver gjenmestaaen af Sjyllands største Aa, „Skjern Aa“, dens Sideløb og Tilløb: Sønder Omme, Kirke Aa, Ganer Aa og Larm Bæk. Dette udstrakte Areal af Enge, som kan blive et meget værdifuldt Hjælpe-middel for den magre Omegn, har i en længere Aarrække henligget i en mangelfuld Tilstand. I regnfulde Sommerer gaar den største Del af Afgrøden tabt paa Grund af Skjern Aas Overlømmelser, og selv i almindelige Aar er Høsten langt under, hvad den burde være, eftersom store Strækninger af Engene ere slet afvandede, og Arealer, som ikke ere uden Betydning, forblive henliggende som Moser og Moradsjer“.

Da det synes unyttigt at detaillere de mange Besværigheder, hvoraf Skjern Deltaet lider, skal jeg forsøge at fremstille de Arbejder, der ere aldeles nødvendige for en fuldstændig Forbedring.

1. Sænkningen af Fjordens Vandflade.

Dette er fuldstændig beskrevet i Kapitel I. Jeg sagde der: Ved at holde Floden inde og ved at bygge passende Sluser vil Faldet, Aaens Heldning og dermed Tyngdekraften forøges og Aaens Tilstand forbedres, selv om de interesserede Parter ikke ville gjøre Mer e.

2. Opuddringen af en Kanal tværs over Fjorden mellem Aamundingen ved Lønborggaard og Sluserne.

Sandet, som Aaen har ført med sig i Aarhundreder, maa være bleven affat i Fjorden nær ved og lige foran Aamundingen. Modtog den aabne Sø Vandet fra Skjern Aa, saa vilde maaste de nævnte Afvætninger være blevene fyllede bort med Strømmen fra Tidevandene, men dette er ikke Tilfældet i en Fjord — et stort Vandareal, næsten uden Strøm i det Hele.

Enhvert betydeligt Afløb gennem Sluser, enhver Formindstelse af Fjordens Vandstand vil klarligen vise de alvorlige Hindringer, som vilde foraarsages af de omtalte Afvætninger.

De ville blive bortstafede, forsaavidt som de hindre Strømmen mellem Aamundingen og Sluserne, ved den foreslaede Kanal.

3. Opuddring af den nedre Del af Aaleiet.

Hvis Kanalen tværs over Fjorden skulde opuddres uden nogen Fordybning længere oppe, vilde Vandet fra Aaen danne ligesom et Vandfald ved dets Udlob i Fjorden.

Den nederste Del af Aaen behøver den samme Dybde som Kanalen tværs over Fjorden, og denne skulde ikke være lavere end Slusernes Bundstøkke mellem Fjorden og Havet.

Med den samme Dybde maatte der vedblives opad indtil Jernbanen ved Skjern, eller den skulde stige jævnt og gradvis til den nuværende Bund ved Foreningen med Sønder Omme Aa, eller endog noget høiere oppe.

Den nedre Part af Aaens Strømgebet vilde blive modificeret ved denne Opuddring, hvilket vil blive til stor Fordel for Bødsseerne.